Test Booklet Code & No.

प्रश्नपत्रिका कोड व क्र. Paper-III PHYSICAL EDUCATION

Sim	nature and Name of Invigilator	Seat No.				
Signature and Name of Invigilator 1. (Signature)						
		(In figures as in Admit Card				
(N	(ame)	Seat No.				
2. (S	ignature)	(In words)				
(N	Jame)	OMR Sheet No.				
MA	AY - 71316	(To be filled by the Candidate)				
	e Allowed : 2½ Hours]	[Maximum Marks : 15				
	aber of Pages in this Booklet : 48	Number of Questions in this Booklet: 7				
1. 2. 3. 4.	Instructions for the Candidates Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page. This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options). At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows: (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet. (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted. (iii) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item. Example: where (C) is the correct response.	विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना 1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोप-यात लिहाव तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा. 2. सदर प्रश्नपत्रिकतेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गु आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडिवणे अत्वेवार्य आहे. सदरचे प्रश् हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत. 3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासु पहाव्यात. (i) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिकोची एकूण पृष्ट तसेच प्रश्नपत्रिकोत्ति एकूण पृष्ट तसेच प्रश्नपत्रिकोची सत्येष प्रश्नपत्रिकोच पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्नांची संख्या पडताळून पहार्व पृष्ठे कमी असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली प्रश्नांच्या चूकीच क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली परते देऊन दुसरं प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यांतर प्रश्नपत्रिका मिळणार नाही याची कृपयि विद्यार्थांनी नोंद घ्यावी. (iii) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेव ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा. 4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिल आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपण काळा/निळ करावा. उदा.: जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.				
5.	Your responses to the items are to be indicated in the OMR Sheet given inside the Booklet only. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.	(A) (B) (D)				
6. 7. 8. 9.	Read instructions given inside carefully. Rough Work is to be done at the end of this booklet. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination. Use only Blue/Black Ball point pen. Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.	 ग्रा प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या को-या पानावरच कच्चे काम करावे. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेह नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खू केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गीच अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात परेहल. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल. परिक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका परिवेक्षकांकः परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेच द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे. फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा. कॅल्क्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही. 				
11. 12.	There is no negative marking for incorrect answers.	12. चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.				

PHYSICAL EDUCATION Paper III शारीरिक शिक्षा

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed: 2½ Hours

[Maximum Marks: 150

Note: This Question Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण पचहत्तर (75) बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला दोन (2) गुण आहेत. सर्व प्रश्न सोडवा.

- 1. Which of the following is the best activity to increase muscular endurance?
 - (A) Resistance training using high repetitions and light weight
 - (B) Resistance training using low repetitions and heavy weight
 - (C) Isotonic resistance training
 - (D) Plyometric resistance training
- 2. If learning in situation 'A' has a detrimental effect on learning in situation 'B', then we have :
 - (A) Positive transfer
 - (B) Negative transfer
 - (C) Zero transfer
 - (D) Bilateral transfer

- 1. पुढीलपैकी स्नायू दमदारपणा वाढविणारा सर्वात उपयक्त उपक्रम कोणता ?
 - (A) कमी वजन व अधिक आवर्तनाचे प्रतिरोध प्रशिक्षण
 - (B) अधिक वजन व कमी आवर्तनाचे प्रतिरोध प्रशिक्षण
 - (C) आयसोटोनिक प्रतिरोध प्रशिक्षण
 - (D) प्लायोमेट्रिक प्रतिरोध प्रशिक्षण
- 2. 'अ' परिस्थितील अध्ययनाचा 'ब' परिस्थितील अध्ययानावर विपरीत परिणाम झाल्यास, हे असे घडते.
 - (A) धन संक्रमण
 - (B) ऋण संक्रमण
 - (C) शून्य संक्रमण
 - (D) द्विपक्षीय संक्रमण

- 3. A student is most likely to be selfmotivated and participates in life long activities when the student :
 - (A) Participates in physical activities several times a week at school
 - (B) Understands the effects of physical activity versus non-activity
 - (C) Knows the rules and understands a wide variety of team sports
 - (D) Possesses the knowledge, skills and attitude to lead a healthy lifestyle

- एखादा विद्यार्थी स्वयंप्रेरित होऊन आजन्म शारीरिक उपक्रमांत सहभागी होण्याची शक्यता असेल जेव्हा तो विद्यार्थी :
 - (A) शाळेमध्ये आठवड्यात अनेक वेळा शारीरिक उपक्रमात सहभागी होतो
 - (B) शारीरिक सक्रीयतेचे व निष्क्रीयतेचे परिणाम जाणतो
 - (C) नियम जाणतो व विविध सांधिक खेळ समजतो
 - (D) आरोग्यदायी जीवनशैली जगण्यासाठी ज्ञान, कौशल्य व अभिवृत्ती जोपासतो

- 4. Which type of learning experiments shows how the behaviour of animals can be controlled or shaped in a desired direction by making a careful use of reinforcement?
 - (A) Classical conditioning
 - (B) Operant conditioning
 - (C) Latent learning
 - (D) Sign learning
- 5. Sideways bending of trunk is an example of movement in:
 - (A) Frontal plane and sagittal axis
 - (B) Sagittal plane and sagittal axis
 - (C) Frontal plane and transverse axis
 - (D) Sagittal plane and vertical axis

- 4. कोणत्या अध्ययन प्रयोगातून काळजीपूर्वक प्रबलनाचा वापर, प्राण्यांच्या वर्तनावर अपेक्षित दिशोने नियंत्रण व वळण देण्यासाठी केला जातो ?
 - (A) अभिसंहित अभिसंधान
 - (B) क्रियाप्रसून अभिसंधान
 - (C) अप्रकट अध्ययन
 - (D) सांकेतिक अध्ययन
- 5. घड बाजूला वाकविणे, ही यामध्ये होणाऱ्या हालचालीचे उदाहरण आहे :
 - (A) फ्रंटल प्रतल व सॅजिटल अक्ष
 - (B) सॅजिटल प्रतल व सॅजिटल अक्ष
 - (C) फ्रंटल प्रतल व ट्रान्सवर्स अक्ष
 - (D) सॅजिटल प्रतल व वर्टिकल अक्ष

		1	
6.	The inertia of an object tends to	6.	पदार्थाचे जडत्त्व, पदार्थात हे करण्यास प्रवृत्त
	cause the object:		करते :
	(A) To increase its speed		(A) वेग वाढविण्यास
	(B) To decrease its speed		(B) वेग कमी करण्यास
	(C) To resist any change in its state		
	of motion		(C) गतिमान स्थितीत बदलाला विरोध करणे
	(D) To decelerate due to friction		(D) घर्षणामुळे वेग कमी करणे
7.	Kinetics is the study of:	7.	'कायनेटिक्स' याचा अभ्यास आहे :
	(1) Impulse		(1) इमपल्स
	(2) Velocity		(2) वेग
	(3) Force		(3) অল
	(4) Acceleration		(4) त्वरण
	Find the <i>correct</i> combination.		योग्य एकीकरण (उत्तर) शोधा :
	(A) (1) and (2)		(A) (1) 혁 (2)
	(B) (2) and (3)		(B) (2) 혁 (3)
	(C) (2) and (4)		(C) (2) 혁 (4)
	(D) (1) and (3)		(D) (1) 혁 (3)

- 8. An athlete runs some distance before taking a long jump because:
 - (A) He gains energy to take him through long distance
 - (B) It helps to apply large force
 - (C) By running, the reaction force increases
 - (D) By running, the athlete gives himself larger inertia of motion
- 9. When a net force acts on an object, the object will be accelerated in the direction of :
 - (A) The force on the object
 - (B) The velocity of the object
 - (C) The mass of the objects
 - (D) The inertia of the objects
- 10. Identify the spin in a ball moving high and slow after rebound :
 - (A) Left spin
 - (B) Top spin
 - (C) Right spin
 - (D) Back spin

- 8. लांब उडीमध्ये खेळाडू काही अंतर धावून उडी घेतो, कारण :
 - (A) अधिक लांब अंतर कापण्यासाठी जास्त उर्जा मिळविणे
 - (B) अधिक बल लावण्यात मदत
 - (C) धावल्यामुळे प्रतिक्रिया बल वाढते
 - (D) धावल्यामुळे खेळाडू स्वतःला अधिक गतिमान जडत्व प्राप्त करून घेतो
- 9. जेव्हां एकूण बल एखाद्या पदार्थावर कार्य करते तेव्हां तो पदार्थ या दिशेने त्वरणित होतो :
 - (A) पदार्थावर कार्य करणाऱ्या बलाच्या दिशेने
 - (B) पदार्थावर कार्य करणाऱ्या वेगाच्या दिशेने
 - (C) पदार्थाच्या वस्तूमानाच्या दिशेने
 - (D) पदार्थाच्या जडत्त्वाच्या दिशेने
- 10. पुर्नउसळी घेऊन हळू व उंच येणाऱ्या चेंडूमध्ये याप्रकारची गिरकी असते :
 - (A) डावी गिरकी
 - (B) टॉप गिरकी
 - (C) उजवी गिरकी
 - (D) बॅक गिरकी

- 11. Which of the following statements best describes the principle of stability?
 - (A) The higher the centre of gravity

 to the base of support, the

 greater the stability
 - (B) The nearer the centre of gravity

 to the edges of the base of
 support, the greater the
 stability
 - (C) The narrower the base of support, the more stable the body
 - (D) The wider the base of support,
 the more stable the body

- 11. खालीलपैकी कोणते विधान स्थिरतेच्या तत्त्वाचे योग्य वर्णन करते ?
 - (A) जितका पायाभूत आधारामध्ये गुरुत्त्वमध्य उंच, तितकी स्थिरता जास्त
 - (B) जितका पायाभूत आधाराच्या जवळ गुरुत्त्वमध्य, तितकी स्थिरता जास्त
 - (C) जितका पायाभूत आधार अरुंद, तितकी स्थरता जास्त
 - (D) जितका पायाभूत आधार रुंद, तितकी स्थिरता जास्त

- 12. In order to prevent heat loss before performing in cold weather, a team sticks or remains close with each other to share body heat. This could best be described as heat gain via:
 - (A) Conduction
 - (B) Radiation
 - (C) Evaporation
 - (D) Convection
- 13. Read and analyse the following statements:

Statement (1):

Water is the electron donor for non-cyclic photophosphorylation.

Statement (2):

Both ATP and $NADPH_2$ are synthesized during cyclic photophosphorylation.

Find the correct combination:

Codes:

- (A) Both (1) and (2) are correct
- (B) Both (1) and (2) are wrong
- (C) (1) is correct but (2) is wrong
- (D) (1) is wrong but (2) is correct

- 12. थंड हवामानामध्ये कार्यामानाआधी उष्णतेचा -हास थांबविण्यासाठी संघाचे खेळाडू सर्वां मधील उष्णता टिकवून ठेवण्यासाठी एक – मेकांजवळ येतात. या उष्णतेच्या प्राप्तीला असे म्हणतात :
 - (A) वहन
 - (B) विकिरण
 - (C) वाष्पीभवन
 - (D) प्रक्रमण
- 13. दिलेले विधान वाचून विश्लेषण करा :

विधान (1):

अचक्रीय फोटोफॉस्फोरिलेशनमध्ये पाणी हा विद्युत परमाणूचा दाता असते.

कारण (2):

चक्रीय फोटोफॉस्फोरिलेशन दरम्यान दोन्ही ऐ. टी.पी. व एन.ऐ.डी.पी.एच. चे संश्लेषण होते. योग्य एकीकरण (उत्तर) शोधा :

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (1) आणि (2) अचुक आहेत
- (B) दोन्ही (1) आणि (2) चुकीचे आहेत
- (C) (1) अचूक आहे, पण (2) चुकीचे आहे
- (D) (1) चूक आहे, पण (2) अचूक आहे

14. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below:

List I

- (i) Krebs Cycle
- (ii) Synthesis of ATP
- (iii) Glycolysis
- (iv) Light reaction

List II

- (p) Cytoplasm
- (q) Grana
- (r) F_0 - F_1 particle
- (s) Mitochondrial matrix

Codes:

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (s) (r) (p) (q)
- (B) (r) (p) (q) (s)
- (C) (p) (q) (s) (r)
- (D) (s) (p) (r) (q)

14. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकामधून निवडा :

यादी I

- (i) क्रेब्स सायकल
- (ii) ऐ.टी.पी. निर्मिती
- (iii) ग्लायकॉलिसिस
- (iv) प्रकाशाची प्रक्रिया

यादी II

- (p) पेशीद्रव्य
- (q) ग्राना
- (r) एफ₀.-एफ₁ कण
- (s) मायटोकॉन्ड्रीअल मॅट्रिक्स

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- $(\mathbf{A}) \ \ (s) \quad \ (r) \quad \ (p) \qquad (q)$
- $(\mathbf{B}) \ \ (r) \quad \ (p) \quad \ (q) \qquad (s)$
- (C) (p) (q) (s) (r)
- (D) (s) (p) (r) (q)

- 15. Number of O_2 molecules required for the oxidation of one molecule of glucose during aerobic respiration is:
 - (A) 2
 - (B) 4
 - (C) 6
 - (D) 8
- 16. In a normal Cardiac cycle:
 - (A) Right atrium systole precedes left atrium systole
 - (B) Right ventricular ejection precedes left ventricular ejection in expiration
 - (C) Pulmonary value closes before aortic valve in expiration
 - (D) Left ventricle ejection starts
 after right ventricular ejection

- 15. ऑक्सिजन सिहत श्वसनामध्ये ग्लूकोजच्या एका रेणूचे ऑक्सिडिकरण होण्यासाठी आवश्यक ऑक्सिजनची रेणूंची संख्या :
 - (A) 2
 - (B) 4
 - (C) 6
 - (D) 8
- 16. एका सामान्य हृदयचक्रात :
 - (A) डाव्या कर्णिकेच्या सिस्टोल (आंकुचन) आधी उजव्या कर्णिकेचा सिस्टोल होतो
 - (B) डाव्या जवनिका रक्त उत्क्षेपण उजव्या जवनिका उत्क्षेपणाआधी होते
 - (C) अर्धचंद्राकृती झडप बंद होण्याआधी त्रिदल झडप बंद होते
 - (D) डाव्या जवनिकेतील उत्क्षेपण उजव्या जवनिकेतील उत्क्षेपणानंतर होते

- 17. During exercise the local metabolic control is most important in determining flow of blood to:(A) Skin(B) Lung(C) Kidney
 - (D) Skeletal muscle
- 18. The condition which must draw first aider's immediate attention on seeing the casualty is:
 - (A) Swelling of the limb
 - (B) Severe bleeding
 - (C) Shivering
 - (D) Fracture

- 17. व्यायामादरम्यान, स्थानिक चयापचय नियमन या ठिकाणचा रक्तप्रवाह निश्चित करण्यासाठी हे महत्त्वाचे असते :
 - (A) त्वचा
 - (B) फुप्फुस
 - (C) मुत्रपिंड
 - (D) सांगाड्याचे स्नायू
- 18. जखमी व्यक्तीला पाहताक्षणी, प्रथमोपचार देणा-याचे तात्काळ लक्ष या स्थितीकडे जाते :
 - (A) बाहूंना सूज येणे
 - (B) अती रक्तस्राव
 - (C) कुडकुडणे
 - (D) अस्थिभंग

- 19. One trait that dominates a personality so much that influences nearly everything a person does is a:
 - (A) Global Triat
 - (B) Cardinal Triat
 - (C) Central Triat
 - (D) Specific Triat
- 20. In an opening ceremony of a Sporting Event where salute is to be given by the teams arrange the following items in order:
 - (1) Assembly of Teams
 - (2) Oath taking by Captain
 - (3) March Past by Teams
 - (4) Flag Hoisting

The correct sequence of the above events shall be:

- (A) (1) (2) (3) and (4)
- (B) (1) (3) (4) and (2)
- (C) (1) (4) (3) and (2)
- (D) (1) (3) (2) and (4)

- 19. एखादा व्यक्ती जे करतो, त्या सर्वांवर प्रभाव करणारा व्यक्तिमत्त्वाचा एक गुणविशेष हा आहे :
 - (A) जागतिक गुणविशेष
 - (B) मुख्य गुणविशेष
 - (C) मध्यवर्ती गुणविशेष
 - (D) विशिष्ट गुणविशेष
- 20. क्रीडास्पर्धेच्या उद्घाटनाप्रसंगी ज्या ठिकाणी संघानी मानवंदना द्यावयाची असते, तेथील पुढील घटनांचा योग्य क्रम लावा :
 - (1) संघाचे एकत्रिकरण
 - (2) संघनायकाकडून प्रतिज्ञा
 - (3) संघाचे संचलन
 - (4) झेंडा वंदन

वरील प्रसंगाचे योग्य अनुक्रम हे आहे:

21. Week Sets Repetitions Load Rest (kg) (s)1 2 10 60 40 2 3 12 35 65 3 14 4 70 30

Which of the following training principle is best illustrated in the above program?

- (A) Specificity
- (B) Reversibility
- (C) Adaptability
- (D) Overload
- 22. Which of the following factors should be considered while preparing interval training program?
 - (1) Intensity of training interval
 - (2) Duration of recovery interval
 - (3) Repetition of load
 - (4) Progression of each training Select the *correct* option :
 - (A) (1), (2) and (3) only
 - (B) (1), (2) and (4) only
 - (C) (1), (3) and (4) only
 - (D) (2), (3) and (4) only

21.	आठवडा	संच	आवर्तने	भार रि	भार विश्रांती	
				(kg)	(s)	
	1	2	10	60	40	
	2	3	12	65	35	
	3	1	1/	70	30	

वर दिलेला प्रशिक्षण कार्यक्रम कोणत्या प्रशिक्षण तत्त्वापर आधारलेला आहे ?

- (A) विशिष्टता
- (B) प्रतिगमनता
- (C) अनुकूलनता
- (D) अधिभार
- 22. इंटर्व्हल प्रशिक्षण कार्यक्रमात पुढीलपैकी कोणत्या घटकांचा विचार कराल ?
 - (1) प्रशिक्षण मध्यांतराची तीव्रता
 - (2) विश्रांतीचा काळ
 - (3) भाराचे आवर्तन
 - (4) प्रत्येक प्रशिक्षणात प्रगतशीलता

योग्य पर्याय निवडा :

- (A) फक्त (1), (2) आणि (3)
- (B) फक्त (1), (2) आणि (4)
- (C) फक्त (1), (3) आणि (4)
- (D) फक्त (2), (3) आणि (4)

- 23. When dribbling a soccer ball in a restricted space, the player should attempt to do all of the following, except:
 - (A) Keep the ball close to the feet
 - (B) Stay in a slightly crouched position
 - (C) Use body feints and changes of speed
 - (D) Use only the dominant foot for better control
- 24. Which of the following is not the objective of intramurals ?
 - (A) A game for each and each for the game
 - (B) Spotting of local talent
 - (C) Event Management experience
 - (D) Selection of Institute Team

- 23. कमी जागेत फुटबॉल ड्रिबल करताना हे सोडून सर्व करावे :
 - (A) बॉल पायाजवळ ठेवणे
 - (B) थोडं पुढे वाकलेल्या स्थितीत राहणे
 - (C) शरीराने हुलकावणी देऊन वेगात बदल करणे
 - (D) चांगल्या नियंत्रणासाठी बळकट पायाचा वापर करणे
- 24. पुढीलपैकी कोणते आंतरकुल स्पर्धेचे उद्दिष्ट नाही ?
 - (A) प्रत्येकासाठी खेळ आणि खेळासाठी प्रत्येक जन
 - (B) स्थानिक प्रज्ञाशोध
 - (C) स्पर्धा नियोजनाचा अनुभव
 - (D) संस्थेच्या संघाची निवड

- 25. The highest percentage of gas available in the exhaled air is:
 (A) Carbon dioxide
 (B) Oxygen
 (C) Nitrogen
 (D) Hydrogen
- 26. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below:

List I

- (i) Hockey
- (ii) Football
- (iii) Tennis
- (iv) Cricket

List II

- (1) Ranji Trophy
- (2) Agakhan Cup
- (3) Subroto Cup
- (4) Davis Cup

Codes:

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (2) (3) (4) (1)
- (B) (4) (3) (2) (1)
- (C) (3) (1) (4) (2)
- (D) (1) (2) (4) (3)

- 25. निश्वासेत हवेतील सर्वाधिक प्रमाणात असणारा वायू म्हणजे :
 - (A) कार्बन डायऑक्साईड
 - (B) प्राण वायू
 - (C) नायट्रोजन
 - (D) हायड्रोजन
- 26. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकामधून निवडा :

यादी I

- (*i*) हॉकी
- (ii) फुटबॉल
- (iii) टेनिस
- (iv) क्रिकेट

यादी II

- (1) रणजी ट्राफी
- (2) आगाखान कप
- (3) सुब्रोतो कप
- (4) डेविस कप

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (2) (3) (4) (1)
- (B) (4) (3) (2) (1)
- (C) (3) (1) (4) (2)
- (D) (1) (2) (4) (3)

- 27. Chronic injuries are treated by:
 - (A) Infrared
 - (B) Ultratherapy
 - (C) Ultrasonic
 - (D) Ultraviolet
- 28. Which of the following are the benefits of having strong skeletal muscle?
 - (1) Protecting the joints
 - (2) Maintaining appropriate posture
 - (3) Enhancing cardiorespiratory endurance
 - (4) Improving sports performance Select the *correct* option :
 - (A) (1), (2) and (3) only
 - $(B)\ (1),\ (2)\ and\ (4)\ only$
 - (C) (1), (3) and (4) only
 - (D) (1), (2), (3) and (4)

- 27. दीर्घकालीन दुखापतीचा उपचार याने करतात:
 - (A) इन्फ्रारेड
 - (B) अल्ट्राथेरपी
 - (C) अल्ट्रासोनिक
 - (D) अल्ट्रावायोलॅट
- 28. सांगाड्याचे स्नायू असल्याने पुढीलपैकी कोणते फायदे होतात ?
 - (1) सांध्यांचे संरक्षण
 - (2) योग्य शरीरधारणा साधणे
 - (3) ऱ्हिधराभिसरण दमदारपणा वाढविणे
 - (4) क्रीडा कार्यमान सुधारणे

योग्य पर्याय निवडा :

- (A) फक्त (1), (2) आणि (3)
- (B) फक्त (1), (2) आणि (4)
- (C) फक्त (1), (3) आणि (4)
- (D) (1), (2), (3) आणि (4)

- 29. Pre-trainings and post-trainings data are collected from two groups under study. Which statistics is to be used to see the effect of training?
 - (A) 't' test
 - (B) ANOVA
 - (C) ANCOVA
 - (D) z-test
- 30. Fifteen players of a cricket team want to shake hand with each other.

 The number of shake hands will be:
 - (A) 105
 - (B) 104
 - (C) 14
 - (D) 15

- 29. अभ्यासातील दोन गटांची प्रशिक्षणपूर्व व पश्चात माहिती संकलित केलेली आहे. प्रशिक्षणाचा परिणाम तपासण्यासाठी कोणती सांख्यिकी वापराल ?
 - (A) 'टी' कसोटी
 - (B) ॲनोव्हा
 - (C) ॲनकोव्हा
 - (D) z-कसोटी
- 30. क्रिकेट संघातील पंधरा खेळाडूंना ऐकमेकांशी हात मिळवायचे आहेत. एकूण हात मिळविणी इतके असतील :
 - (A) 105
 - (B) 104
 - (C) 14
 - (D) 15

- 31. The objectives of supervision and control in physical education is:
 - (1) To improve the working of individuals
 - (2) To evaluate the achievements
 - (3) To check the quality of work
 - (4) To find faults and complain to higher authorities

The correct code combination is:

Codes:

- (A) (1) (2) and (3)
- (B) (1) (3) and (4)
- (C) (2) (3) and (4)
- (D) (1) (2) and (4)

- 31. शारीरिक शिक्षणात पर्यवेक्षण व नियंत्रण म्हणजे :
 - (1) व्यक्तींच्या कार्यात सुधारणा
 - (2) संपादनाचे मूल्यमापन करणे
 - (3) कामाची गुणवत्ता तपासणे
 - (4) दोष काढून वरिष्ठांना सांगणे

योग्य एकीकरण संकेतांक हे आहे:

संकेतांक :

- (A) (1) (2) आणि (3)
- (B) (1) (3) आणि (4)
- (C) (2) (3) आणि (4)
- (D) (1) (2) आणि (4)

- 32. Which of the following is *not* a criterion of a profession ?
 - (A) Performance of service to public
 - (B) Collaboration with international organisation
 - (C) Based upon scientific knowledge
 - (D) Highly specialised and formal preparation
- 33. From the following identify the one which is *not* included in the structure of Basic Sport Management?
 - (A) Tournaments
 - (B) Sport Scholarships
 - (C) Teams
 - (D) Clubs

- 32. पुढीलपैकी कोणता व्यवसायाचा निकष नाही ?
 - (A) जनसेवेचे कार्य
 - (B) आंतरराष्ट्रीय संस्थेशी सहयोग
 - (C) शास्त्रीय ज्ञानावर आधारित
 - (D) अति विशेष व औपचारिक तयारी
- 33. मूळ क्रीडा नियोजनाच्या रचनेत यापैकी कोणते नाही ?
 - (A) स्पर्धा
 - (B) क्रीडा शिष्यवृत्ती
 - (C) संघ
 - (D) क्लब

34. Given below are two statements one of which is labelled as Assertion (A) and the other is labelled as Reason (R):

Assertion (A):

As the sports has evolved into a complex multibillion-dollar global entity, law has played a more dominant role in carrying out management functions in sports organizations.

Reason (R):

When sports managers make decisions, disagreements arise, those working and participating in sports are relying more heavily on the legal system for a resolution.

Select the correct answer by using the codes given below:

Codes:

- (A) Both (A) and (R) are true but(R) is not the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) (A) is true but (R) is false

34. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) व एक कारण (R) आहे :

विधान (A):

क्रीडा संघटनांच्या नियोजन कार्यांमध्ये कायद्याने प्रधान भूमिका बजावल्या कारणाने क्रीडा व खेळ ही अनेक अब्ज डॉलर्सची जागतिक संस्था म्हणून विकसित झाली आहे.

कारण (R):

क्रीडा व्यवस्थापक निर्णय घेतात, मतभेद निर्माण होतात, अशा वेळी उत्तर मिळण्यासाठी क्रीडा सहभागी मोठ्या प्रमाणावर विधीसंस्थेंचा आधार घेतात.

खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) (A) व (R) दोन्ही सत्य असून परंतु (R)हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
- (B) (A) व (R) दोन्ही सत्य आहेत
- (C) (A) हे असत्य असून (R) हे सत्य आहेत
- (D) (A) हे सत्य आहे, परंतु (R) हे असत्य आहेत

- 35. Which of the following is against the Principles of Organisation ?
 - (A) Proper decentralization
 - (B) Delegation of Power
 - (C) Overlapping
 - (D) Proper communication
- 36. The philosophy which emphasizes

 the mind as central to

 understanding and reasoning and

 plays a critical role in arriving at

 the truth is:
 - (A) Idealism
 - (B) Pragmatism
 - (C) Realism
 - (D) Naturalism

- 35. पुढीलपैकी कोणते संयोजनाच्या तत्त्वाच्या विरुद्ध आहे ?
 - (A) योग्य विकेंद्रीकरण
 - (B) अधिकार सोपवणे
 - (C) अतिव्यापन
 - (D) योग्य संवाद
- 36. अशी तत्त्वज्ञान प्रणाली ज्यामध्ये मन हे आकलन व तर्क करण्यासाठी केंद्रस्थानी मानले जाते व सत्य शोधनामध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावते, ते हे आहे :
 - (A) आदर्शवाद
 - (B) व्यवहारवाद
 - (C) वास्तववाद
 - (D) निसर्गवाद

- 37. The Commissioners of Indian Premier League (cricket) were :
 - (1) Lalit Modi
 - (2) Rajiv Shukla
 - (3) Sunil Gavaskar
 - (4) Jagmohan Dalmia

The correct code combination is:

Codes:

- (A) (1), (2) and (3)
- (B) (2), (3) and (4)
- (C) (1), (2) and (4)
- (D) (1), (3) and (4)
- 38. Which is the correct combination of 'Cards' used in Badminton officiating by the umpire?
 - $(A) \ Black \ and \ Yellow$
 - (B) Yellow and Red
 - (C) Red and Green
 - (D) Yellow and Green

- 37. इंडीयन प्रिमिअर लीग (क्रिकेट) चे आयुक्त हे होते :
 - (1) ललित मोदी
 - (2) राजीव शुक्ला
 - (3) सुनील गावस्कर
 - (4) जगमोहन दालिमया

योग्य एकीकरण संकेतांक हे आहे:

संकेतांक :

- (A) (1), (2) आणि (3)
- (B) (2), (3) आणि (4)
- (C) (1), (2) आणि (4)
- (D) (1), (3) आणि (4)
- 38. बॅडिमिन्टन पंचकार्यामध्ये, पंच कोणत्या रंगाचे 'कार्ड' वापरतात ?
 - (A) काळा व पिवळा
 - (B) पिवळा व लाल
 - (C) लाल व हिरवा
 - (D) पिवळा व हिरवा

- 39. While judging off-side in Football, the refree should not consider whether:
 - (A) The head of the player is ahead of the second last defender
 - (B) The hand of the player is ahead of the second last defender
 - (C) The leg of the player is ahead of the second last defender
 - (D) The torso of the player is ahead of the second last defender
- 40. The PE teacher supervises as students experiment with different start positions for a forward roll. This style of teaching is known as:
 - (A) Command
 - (B) Convergent discovery
 - (C) Reciprocal
 - (D) Practice

- 39. फुटबॉल सामन्यांचे निर्णय देताना ऑफ-साईड-मध्ये पंचाने हे विचारात घेऊ नये :
 - (A) शेवटून दुस-या बचावपटूच्या पुढे आक्रमण खेळाडूचे डोके असणे
 - (B) शेवटून दुस-या बचावपटूच्या पुढे आक्रमण खेळाडूचे हात असणे
 - (C) शेवटून दुस-या बचावपटूच्या पुढे आक्रमण खेळाडूचे पाय असणे
 - (D) शेवटून दुस-या बचावपटूच्या पुढे आक्रमण खेळाडूचे धड असणे
- 40. विद्यार्थी फॉरवर्ड-रोलच्या विविध आरंभ स्थितीचे प्रयोग करत असताना, शारीरिक शिक्षण शिक्षक हा पर्यावेक्षण करतो. या अध्यापनशैलीला असे म्हणतात :
 - (A) हुकूम
 - (B) केंद्राभिगामी शोध
 - (C) अन्योन्य
 - (D) सराव

- 41. Number of teams in the lower half when odd number of teams participate is calculated using which formula?
 - (A) $\frac{N}{2} 1$
 - (B) $\frac{N+1}{2}$
 - (C) $\frac{N-1}{2}$
 - (D) $\frac{N}{2} + 1$
- 42. Which method is used to teach mass
 Surya Namaskar to elementary
 students?
 - (A) Part method
 - (B) Imitation method
 - (C) Whole part whole method
 - (D) Oral method

- 41. विषम संघ संख्या असताना कार्यक्रम पत्रिकेतील खालच्या भागात येणाऱ्या संघाची संख्या मोजण्याचे सूत्र कोणते ?
 - (A) $\frac{N}{2} 1$
 - $(B) \ \frac{N+1}{2}$
 - $(C) \ \frac{N-1}{2}$
 - (D) $\frac{N}{2} + 1$
- 42. प्राथमिक विद्यार्थ्यांना सामुदायिक सूर्यनमस्कार शिकविताना ही अध्यापनपद्धती वापरली जाते :
 - (A) भाग पद्धत
 - (B) अनुकरण पद्धत
 - (C) पूर्ण-भाग-पूर्ण पद्धत
 - (D) मौखिक पद्धत

43. Stress is:

- (A) Advantageous to the player
- (B) Both advantageous and detrimental as per the situation
- (C) Detrimental to his abilities
- (D) Neither detrimental nor advantageous as per the situation
- 44. Who said, "I think therefore I am"?
 - (A) Descartes
 - (B) Plato
 - (C) Aristotle
 - (D) Rousseau

43. ताण हा :

- (A) खेळाडूला फायदेशीर असतो
- (B) परिस्थितीनुसार दोन्ही फायदेशीर व अपायकारक
- (C) त्याच्या क्षमतांना अपायकारक
- (D) परिस्थितीनुसार फायदेशीर किंवा अपायकारक नाही
- 44. ''मी विचार करतो, म्हणून माझे अस्तित्व आहे'' असे कोणी म्हटले आहे ?
 - (A) डिस्कार्टेस
 - (B) प्लेटो
 - (C) ॲरिस्टॉटल
 - (D) 板 सो

45.	The rate of progress in learning
	slows down and reaches a limit
	beyond which futher improvement
	seems impossible is:

- (A) Plateau
- (B) Loss of interest
- (C) Boredom
- (D) Difficult stage
- 46. The sequence of strokes to be followed in swimming an individual medley event should be:
 - (1) Butterfly stroke
 - (2) Back stroke
 - (3) Breast stroke
 - (4) Free style

The correct code combintaion is:

Codes:

- (A) (1) (2) (3) (4)
- (B) (2) (3) (4) (1)
- (C) (3) (1) (4) (2)
- (D) (4) (2) (1) (3)

- 45. अध्ययनातील प्रगतीचा दर मंदावतो व स्थितीला येऊन पोचतो की पुढील सुधारणा अशक्य असते ते हे आहे :
 - (A) पठारावस्था
 - (B) आवड कमी होणे
 - (C) कंटाळा
 - (D) अवघड अवस्था
- 46. जलतरणात वैयक्तिक मिडले बाबीमध्ये स्ट्रोकची क्रमवारी अशी असावी :
 - (1) बटरफ्लाय स्ट्रोक
 - (2) बॅक स्ट्रोक
 - (3) ब्रस्ट स्ट्रोक
 - (4) फ्री स्टाईल

योग्य एकीकरण संकेतांक हे आहे:

संकेतांक :

- (A) (1) (2) (3) (4)
- $(B) \ (2) \ (3) \ (4) \ (1)$
- (C) (3) (1) (4) (2)
- (D) (4) (2) (1) (3)

- 47. Knowledge and theories in the sociology of sport enables us to:
 - (A) Discover ultimate truths about the role of sports in society
 - (B) View sports from multiple perspectives
 - (C) Predict how athletes and teams will perform under pressure
 - (D) Eliminate the causes of serious injuries in sports
- 48. "Student participates in an aerobics class to the rhythm of 120 bpm."

 The above example of student objective does not include:
 - (A) Behaviour
 - (B) Condition
 - (C) Criterion
 - (D) Aim

- 47. क्रीडा समाजशास्त्राच्या ज्ञान व सिद्धान्तामुळे हे साध्य होऊ शकते :
 - (A) समाजात क्रीडेच्या भूमिकेच्या अंतिम सत्याचा शोध
 - (B) क्रीडेकडे पाहण्याचे अनेक दृष्टिकोन
 - (C) तणावाखाली खेळाडू व संघ कसे कार्य करतात याचे भाकीत
 - (D) क्रीडेतील गंभीर दुखापतींची कारणे दूर करणे
- 48. ''विद्यार्थी 120 बी.पी.एम. या तालावर एरोबिक्स क्लासमध्ये सहभाग होतो.'' वरील अध्ययन उद्दिष्टांमध्ये कशाचा समावेश नाही ?
 - (A) वर्तन
 - (B) परिस्थिती
 - (C) निकष
 - (D) ध्येय

- 49. In which of the following activities will a student work on his gross motor skills?
 - (A) Tossing a Volleyball
 - (B) Climbing stairs
 - (C) Shooting
 - (D) Putting a Golf ball
- 50. Make the correct choice from Assertion (A) and the Reason (R) given below:

Assertion (A):

Planning is the thinking before doing.

Reason (R):

Planning is laying down the projected course of action.

Select the correct statement from the codes given below:

Codes:

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- $(B) \begin{tabular}{ll} Both (A) and (R) are true but \\ (R) is not the correct \\ explanation of (A) \end{tabular}$
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

- 49. पुढीलपैकी कोणत्या उपक्रमात विद्यार्थी समग्र-कारक कौशल्याचा उपयोग करेल ?
 - (A) व्हॉलीबॉल टॉसिंग
 - (B) जिना चढणे
 - (C) नेमबाजी
 - (D) गॉल्फ चेंडू पट् करणे
- 50. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे :

विधान (A):

कृती आधी विचार करणे म्हणजे योजना.

कारण (R) :

योजना म्हणजे संभाव्य कृतीची दिशा मांडणे. खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) व (R) सत्य आहेत व (R)हे (A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
- (B) दोन्ही (A) व (R) बरोबर आहेत, पण (R) हे (A) चे चुकीचे स्पष्टीकरण आहे
- (C) (A) हे सत्य आहे, परंतु (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) हे असत्य आहे, परंतु (R) हे सत्य आहे

- 51. Arrange first day order of events in men decathlon with the help of codes given below :
 - (i) 400 mts run
 - (ii) Long jump
 - (iii) High jump
 - (*iv*) 100 mts run
 - (v) 1500 mts run
 - (vi) Shot put
 - (vii) Javelin Throw
 - (viii) Pole Vault
 - (ix) 100 mts hurdles
 - (x) Discus throw

Codes:

- (A) (iv) (ii) (vi) (iii) (i)
- (B) (i) (ii) (iii) (iv) (v)
- (C) (vi) (viii) (ii) (iv) (ix)
- (D) (v) (vi) (vii) (ix) (ii)

- 51. पुरुषांच्या डिकॅथलॉन स्पर्धेमधील पहिला दिवसांच्या बाबींचा क्रम खाली दिलेल्या संकेतांकातून योग्य पर्याय निवडा :
 - (i) 400 मी धावणे
 - (ii) लांब उडी
 - (iii) उंच उडी
 - (iv) 100 मी धावणे
 - (v) 1500 मी धावणे
 - (vi) गोळा फेंक
 - (vii) भाला फेंक
 - (viii) पोल व्हॉल्ट
 - (ix) 100 मी हर्डल्स्
 - (x) थाली फेंक

संकेतांक :

- $(A) \, (iv) \quad (ii) \quad (vi) \quad (iii) \quad (i)$
- (B) (i) (ii) (iii) (iv) (v)
- (C) (vi) (viii) (ii) (iv) (ix)
- (D) (v) (vi) (vii) (ix) (ii)

52.	Which of the following is called a	52.	पुढलिपैको प्रेशर मीनप्युलेशन (दाब) कशाला
	pressure manipulation ?		म्हणतात ?
	(A) Stroking		(A) स्ट्रोकिंग
	(B) Clapping		(B) क्लॅपिंग
	(C) Kneading		(C) नीडिंग
	(D) Pounding		(D) पाऊंडिंग
53.	A stopwatch measures time. This is	53.	स्टॉपवॉचद्वारे कालाचे मापन होते. हे ह्याचे
	an example of :		उदाहरण आहे :
	(A) Face validity		(A) मौखिक वैधता
	(B) Predictive validity		(B) प्राक्कथन (अंदाज) वैधता
	(C) Content validity		(C) आशय वैधता
	(D) Concurrent validity		(D) एकसमवायच्छेदी वैधता

- 54. The maximum quantity of this nutrient in the diet of small children should be:
 - (A) Protein
 - (B) Carbohydrate
 - (C) Minerals
 - (D) Vitamins
- 55. A long distance runner finds it difficult to maintain pace after the third quarter of the run. Identify the most appropriate test to measure his cardiorespiratory endurance from the following:
 - (A) Cooper 12-min Run walk test
 - (B) Harvard step test
 - (C) Multistage run (20 m) test
 - (D) 1 mile run test

- 54. लहान मुलांच्या आहारात हा अन्नघटक सर्वाधिक प्रमाणात असावा :
 - (A) प्रथिने
 - (B) पिष्टमय पदार्थ
 - (C) खनिज
 - (D) जीवनसत्व
- 55. दीर्घपल्लचाच्या एका धावपटूस धावणाच्या तिसऱ्या भागानंतर गती ठरविणे अवघड जाते. त्याचा ऱ्हिधराभिसरण दमदारपणा मोजण्यासाठी योग्य कसोटी यातून शोधा :
 - (A) कूपर 12 मि. धावणे-चालणे कसोटी
 - (B) हार्वर्ड स्टेप कसोटी
 - (C) मल्टिस्टेज रन (20 मी) कसोटी
 - (D) 1 मैल धावणे कसोटी

- 56. Which one of the following pairs is not correctly matched?
 - (A) An indepth Case Study study of one
 or more individuals
 - (B) Observation Observationof Behaviour Methods
 - (C) Assessing Correlation

 degree of Methods

 relationship

 between two or

 more variables
 - (D) Study of cause Survey

 and effect Methods

 relation

- 56. पुढीलपैकी कोणत्या जोडीची जुळवणी योग्य नाही ?
 - (A) एक किंवा अनेक व्यक्तीअभ्यासव्यक्तींचा सखोलअभ्यास
 - (B) वर्तन निरीक्षण निरीक्षणपद्धती
 - (C) दोन किंवा अधिक सहसंबंधात्मक चलांच्या परस्पर- अभ्यास
 - (D) कार्यकारण सर्वेक्षणपद्धती संबंधांचा अभ्यास

33 [P.T.O.

संबंधांचे परीक्षण

- 57. Given below are two statements one labelled as Assertion (A) and the other labelled as Reason (R):
 - **Assertion (A):** Review of literature should be referred for interpretation of results of a study.
 - Reason (R): Review of literature provides the knowledge base of a research study.

In the context of the above two statements, which one of the following code is correct?

Codes:

- (A) Both (A) and (R) are true and(R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but(R) is not the correct explanation of (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

- 57. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे :
 - विधान (A): संशोधनाच्या निष्कर्णांच्या अर्थनिर्वचनात पूर्व साहित्याचा संदर्भ घेतला जातो.
 - कारण (R): संदर्भसाहित्यामुळे संशोधन अभ्यासाला ज्ञानाचा सैद्धान्तिक आधार मिळतो.

वरील दोन्ही विधानांच्या संदर्भात खाली दिलेल्या संकेतांकातून कोणता योग्य पर्याय आहे ?

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) व (R) सत्य आहेत, व (R)हे (A) चे बिनचुक स्पष्टीकरण आहे
- (B) दोन्ही (A) व (R) बरोबर आहेत, पण (R) हे (A) चे बिनचूक स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) हे सत्य आहे, पण (R) हे असत्य आहे
- (D) (A) हे असत्य आहे, पण (R) हे सत्यआहे

58. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below:

List I

- (i) Obesity
- (ii) Linearity
- (iii) Muscularity
- (iv) Flexibility

List II

- (1) Mesomorphy
- (2) Endomorphy
- (3) Goniometry
- (4) Ectomorphy

Codes:

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (2) (4) (1) (3)
- (B) (4) (1) (3) (2)
- (C) (1) (3) (2) (4)
- (D) (3) (2) (4) (1)

58. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकामधून निवडा :

यादी I

- (i) स्थूलता
- (ii) रेषीयता
- (iii) स्नायुप्रमाणता
- (iv) लवचिकता

यादी II

- (1) मिझोमॉर्फी
- (2) एन्डोमॉर्फी
- (3) गोनिओमॅट्री
- (4) एक्टोमॉर्फी

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (2) (4) (1) (3)
- (B) (4) (1) (3) (2)
- (C) (1) (3) (2) (4)
- (D) (3) (2) (4) (1)

59. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below:

List I

- (i) Bass Stick Test
- (ii) Burpee Test
- (iii) Mcloy Test
- (iv) Bridge-up Test

List II

- (1) Flexibility
- (2) Cognitive aptitude
- (3) Agility
- (4) Balance
- (5) Strength

Codes:

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (4) (3) (5) (1)
- (B) (3) (4) (2) (5)
- (C) (4) (3) (5) (2)
- (D) (3) (5) (2) (4)

59. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकामधून निवडा :

यादी I

- (i) बॅस स्टिक कसोटी
- (ii) बर्पी कसोटी
- (iii) मॅकलोय कसोटी
- (iv) ब्रिजअप कसोटी

यादी II

- (1) लवचिकता
- (2) बोधात्मक कलचाचणी
- (3) दिशाभिमुखता
- (**4**) तोल
- (5) ताकद

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (4) (3) (5) (1)
- (B) (3) (4) (2) (5)
- (C) (4) (3) (5) (2)
- (D) (3) (5) (2) (4)

- 60. Motor Educability is generally defined as:
 - (A) Proficiency in a particular sport
 - (B) High level motor fitness
 - (C) Ability to perform motor movements
 - (D) Ability to learn different motor skills quickly and easily
- 61. Normal probability curve is known as :
 - (A) Leptokurtic curve
 - (B) Platykurtic curve
 - (C) Mesokurtic curve
 - (D) Positive skewness curve

- 60. सामान्यपणे कारक अध्ययनशीलतेची व्याख्या अशी केली जाते :
 - (A) एखाद्या क्रीडा प्रकारातील निपुणता
 - (B) उच्च पातळीची कारक सुदृढता
 - (C) कारक हालचाली करण्याची क्षमता
 - (D) विविध कारक कौशल्य सहज व जलद शिकण्याची क्षमता
- 61. प्रसामान्य संभाव्य वक्रास असे म्हणतात :
 - (A) टोकदार शिखरपृष्ठ वक्र
 - (B) सपाट शिखरपृष्ठ वक्र
 - (C) समतोल शिखरपृष्ठ वक्र
 - (D) धन विषमीत वक्र

62. Given below are two statements one labelled as Assertion (A) and the other labelled as Reason (R):

Assertion (A):

Recommendation of a study should indicate only the scope of future research and not the scope of practical applications.

Reason (R):

Recommendation of a study indicates the future use of k n o w l e d g e obtained from a study

In the context of the above two statements, which one of the following code is correct?

Codes:

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (C) (A) is false but (R) is true
- (D) (A) is true but (R) is false

62. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे :

विधान (A): संशोधनाच्या शिफारशींद्वारे
केवळ भविष्यातील
संशोधनाची व्याप्ती स्पष्ट
व्हावी, त्यात ज्ञानाचे सामान्य
उपयोजन समाविष्ट करू नये.

कारण (R): संशोधनाच्या शिफारशींतून संशोधनिनर्मित ज्ञानाचा भविष्यातील उपयोग दर्शविला जातो.

वरील दोन्ही विधानाच्या संदर्भात खाली दिलेल्या संकेतांकातून कोणता योग्य पर्याय आहे.

संकेतांक :

- (A) (A) व (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे(A) चे योग्य स्पष्टीकरण आहे
- (B) (A) व (R) दोन्ही सत्य असून (R) हे(A) चे योग्य स्पष्टीकरण नाही
- (C) (A) असत्य आहे, परंतु (R) हे सत्य आहे
- (D) (A) सत्य आहे, परंतु (R) हे असत्य आहे

MAY - 71316/III—B 63. खालीलपैकी कोणते प्रमाणित प्राप्तांक 63. Which is not a standard score? नाही ? (A) T-Score (A) 'टी' प्राप्तांक (B) Percentile Score (B) शततमक प्राप्तांक (C) Sigma Score (C) सिग्मा प्राप्तांक (D) Beta Score (D) बीटा प्राप्तांक 64. Match List I with List II and select the correct answer from the codes 64. यादी I व यादी II जळवन योग्य पर्याय खाली given below: दिलेल्या संकेतांकामधून निवडा : List I यादी I Two groups for comparison (i) दोन गटांची तुलना (ii) Degree of relationship between (ii) गटांमधील संबंधांचे प्रमाण groups (iii) अंश सहसंबंध (iii) Partial Correlation (iv) दोनपेक्षा अधिक गटांची तुलना (iv) More than two groups for comparison यादी II List II (1) शून्य सहसंबंध (1) Zero order correlation 'एफ' रेशो (2) F-ratio (3) 'टी' रेशो (असंबंधित) (3) *t*-ratio (uncorrelation) (4) प्रभाव काढून टाकणे (4) Eliminating influence (5) काय-स्क्वेअर (5) Chi-square संकेतांक : Codes: (i)(ii)(iii)(iv)(i)(ii)(iii)(iv)

(A) (3)

(B) (3)

(C) (3)

(D) (5)

(1)

(1)

(1)

(1)

(4)

(2)

(4)

(4)

(5)

(4)

(2)

(2)

39 [P.T.O.

(1)

(1)

(1)

(1)

(4)

(2)

(4)

(4)

(5)

(4)

(2)

(2)

(A) (3)

(B) (3)

(C) (3)

(D) (5)

- education class are having difficulty reaching the basket with their shots, even while using a smaller ball.

 Which of the following options is most appropriate for the teacher to introduce to increase the students success?
 - (A) Allowing students to use a balloon instead of a basketball
 - (B) Lowering the height of the basket- ball ring
 - (C) Raising the height of the basketball ring
 - (D) Using a bouncy playground ball

- 65. शारीरिक शिक्षण तासाला अनेक विद्यार्थ्यांना छोटा बॉल घेऊन सुद्धा बास्केट करणे अवघड जाते. खालील पर्यायांपैकी कोणता पर्याय शिक्षकाने निवडावा ज्यामुळे विद्यार्थी यशस्वी होतील ?
 - (A) बास्केटबॉलच्या ऐवजी फुग्यांचा वापर करण्यास परवानगी देणे
 - (B) बास्केटबॉल रिंगची उंची कमी करणे
 - (C) बास्केटबॉल रिंगची उंची वाढविणे
 - (D) मैदानावर उसळणारा बॉल देणे

- 66. The relationship between personal social skills and physical education in class is accurately described by:
 - (A) Direct instruction
 - (B) Personal, social skills learned at home
 - (C) After fitness and motor skills are developed
 - (D) Concurrently developed with fitness and motor skills
- 67. The following parts comes under general lesson plan:
 - (1) Formal part
 - (2) Individual feedback
 - (3) Recreational part
 - (4) Teaching technique

Select the correct option:

- (A) (1) and (2) are correct
- (B) (2) and (3) are correct
- (C) (3) and (4) are correct
- (D) (1) and (3) are correct

- 66. यातून तासामध्ये शारीरिक शिक्षण व वैयक्तिक-सामाजिक कौशल्यामधील संबंधाचे बिनचूक वर्णन करता येते :
 - (A) प्रत्यक्ष अनुदेश
 - (B) घरी शिकलेली वैयक्तिक, सामाजिक कौशल्य
 - (C) सुदृढता व कारक कौशल्य विकसित झाल्यावर
 - (D) सुदृढता व कारक कौशल्य बरोबर समकालीन विकास
- 67. सामान्य पाठाच्या नियोजनात पुढील भाग येतात:
 - (1) औपचारिक भाग
 - (2) वैयक्तिक प्रत्याभरण
 - (3) मनोरंजनाचा भाग
 - (4) अध्यापन तंत्र

योग्य पर्याय निवडा :

- (A) (1) आणि (2) बरोबर
- (B) (2) आणि (3) बरोबर
- (C) (3) आणि (4) बरोबर
- (D) (1) आणि (3) बरोबर

68. Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below:

List I

- (i) Penalty corner
- (ii) Penalty spot
- (iii) Libero
- (iv) Baulk line

List II

- (1) Volleyball
- (2) Kabaddi
- (3) Football
- (4) Hockey

Codes:

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (2) (3) (4) (1)
- (B) (1) (2) (3) (4)
- (C) (4) (1) (3) (2)
- (D) (3) (4) (1) (2)

68. यादी I व यादी II जुळवून योग्य पर्याय खाली दिलेल्या संकेतांकामधून निवडा :

यादी I

- (i) पेनल्टी कॉर्नर
- (ii) पेनल्टी स्पॉट
- (iii) लिबेरो
- (iv) बक लाईन

यादी II

- (1) व्हॉलीबॉल
- (2) कबड्डी
- (3) फुटबॉल
- (4) हॉकी

संकेतांक :

- (i) (ii) (iii) (iv)
- (A) (2) (3) (4) (1)
- (B) (1) (2) (3) (4)
- (C) (4) (1) (3) (2)
- (D) (3) (4) (1) (2)

- 69. Given below one Assertion (A) and a Reason (R):
 - Assertion (A): Leg dynamometer is used to measure ankle
 - Reason (R): Dynamometer measures strength.

In the context of the above two statements, which one of the following code is *correct*?

Codes:

- (A) Both (A) and (R) are true
- (B) Both (A) and (R) are false
- (C) Only (A) is true and (R) is false
- (D) Only (A) is false and (R) is true

- 69. दिलेल्या दोन वाक्यातील एक विधान (A) आहे व एक कारण (R) आहे :
 - विधान (A): लेग डायनॅमोमिटरचा वापर घोट्याच्या ताकदीचे मापन करण्यासाठी होतो.
 - कारण (R) : डायनॅमोमिटरने ताकद मोजता येते.

वरील दोन्ही विधानांच्या संदर्भात खाली दिलेल्या संकेतांकातून कोणता योग्य पर्याय आहे ?

संकेतांक :

- (A) दोन्ही (A) व (R) सत्य आहे
- (B) दोन्ही (A) व (R) असत्य आहे
- (C) फक्त (A) सत्य आहे व (R) असत्य आहे
- (D) फक्त (A) असत्य आहे व (R) सत्य आहे

- 70. While throwing a Discus, the thrower snaps the wrist sharply at the end to spin the Discus. This spin helps the Discus to increase distance and accuracy in throw because:
 - (A) The spinning Discus creates turbulence which provides lift
 - (B) The spinning Discus acts as a gyroscope which increases its stability
 - (C) The surface of the Discus produces more friction to give it more lift
 - (D) The kinetic energy of spinning

 Discus imparts more horizontal

 propulsion

- 70. थाळी फेकताना खेळाडू थाळीला गिरकी देण्यासाठी, शेवटी मनगटाला जोरात झटका देतो.
 या गिरकीमुळे थाळी फेकीतील अंतर व अचूकता यामुळे वाढते.
 - (A) थाळीच्या गिरकीमुळे खळवळ होऊन ती वर उचलली जाते
 - (B) गिरकी घेत जाणारी थाळी गायरोस्कोप-प्रमाणे काम करत स्थिरता वाढविते
 - (C) थाळीचा पृष्ठभाग अधिक घर्षण निर्माण करतो ज्यामुळे ती वर उचलली जाते
 - (D) गिरकी घेणा-या थाळीमुळे निर्माण होणारी गतिज उर्जा तिला भूपृष्ठ समांतर पुढे ढकलते

- 71. The contents of training in preparatory period should be of:
 - (A) Low intensity and low volume of load
 - (B) Low intensity and high volume of load
 - (C) High intensity and low volume of load
 - (D) High intensity and high volume of load
- 72. In which type of the following sports
 there are more possibilities of
 achieving highest performance
 before puberty?
 - (A) Strength dominated sports
 - (B) Endurance dominated sports
 - (C) Speed dominated sports
 - (D) Technique dominated sports

- 71. तयारीच्या कालावधीत प्रशिक्षणाचा आशय हा असावा :
 - (A) भाराची कमी तीव्रता व कमी प्रमाण
 - (B) भाराची कमी तीव्रता व उच्च प्रमाण
 - (C) भाराची उच्च तीव्रता व कमी प्रमाण
 - (D) भाराची उच्च तीव्रता व उच्च प्रमाण
- 72. पौगंडावस्थेपूर्वीच कोणत्या क्रीडाबाबीमध्ये सर्वोच्च कार्यमान साधण्याची शक्यता अधिक असते ?
 - (A) ज्या क्रीडेमध्ये ताकदीचा प्रभाव अधिक असतो
 - (B) ज्या क्रीडेमध्ये दमदारपणाचा प्रभाव अधिक असतो
 - (C) ज्या क्रीडेमध्ये वेगाचा प्रभाव अधिक असतो
 - (D) ज्या क्रीडेमध्ये तंत्रा प्रभाव अधिक असतो

73.	From the training point of view, which of the following is most important?	73.	प्रशिक्षणाच्या दृष्टिकोनातून खालीलपैकी काय सर्वात महत्त्वाचे आहे ? (A) भार वाढविणे
74.	(A) Loading	74. 75.	(B) पुनर्भरण
	(B) Recovery		(C) थकवा
	(C) Fatigue		(D) भरपाई
	(D) Compensation		
	Cognitive process consists of:		बोधात्मक प्रक्रियेमध्ये यांचा समावेश होतो :
	(1) Sensation		(1) संवेदन
	(2) Thinking		(2) विचार
	(3) Perception		(3) अवबोध
	(4) Problem Solving		(4) समस्या निराकरण
	Identify the sequence:		क्रम निश्चित करा :
	(A) (1) (3) (2) (4)		
	(B) (2) (4) (1) (3)		(A) (1) (3) (2) (4)
	(C) (4) (1) (3) (2)		(B) (2) (4) (1) (3)
			(C) (4) (1) (3) (2)
	(D) (3) (2) (4) (1)		(D) (3) (2) (4) (1)
	Which of the following activities are considered an open skill ?		खालीलपैकी कोणती बाब मुक्त कौशल्याचे
	(A) Bowling		उदाहरण आहे ?
	(B) Putting a Golf ball		(A) बोलिंग
	(C) Batting in a cricket game		(B) गोल्फ बॉल पट करणे
	(D) Shooting a basketball free		(C) क्रिकेटमध्ये बॅटिंग
	throw		(D) बास्केटबॉलमध्ये फ्री थ्रो

throw

ROUGH WORK

ROUGH WORK